

Vícemistr na trvalo? (článek z časopisu „Poštovní holub“ č. 2 / 2002)

Touto reportáží vás chceme seznámit s chovatelskou prací jednoho z velmi známých a úspěšných členů OS Zlín, a to s „věčně druhým“ čekatelem na mistrovský titul této velmi silné oblasti. Tímto nesporně špičkovým chovatelem s obdivuhodnou stabilitou výkonu je **MVDr. Michael Polášek**, v poslední době s nezanedbatelnou podporou syna Martina. K vyjasnění tajenky v nadpisu naší reportáže stačí jen jedna věta: **z posledních sedmi let šestkrát 2. místo v mistrovství OS** (1997 „až“ 5. místo).

Začátky tohoto chovu lze najít už kolem roku 1960, kdy byl jako desetiletý infikován chovatelským virem. Přes dědečkovy moravské pštrosy a německé výstavní, postupně až k pošťákům od místních holešovských chovatelů. Pořádné holubaření se však, dle jeho slov, datuje až po vysoké škole. Jako mladý veterinář po škole, s dnes nepředstavitelným platem 1800 Kčs, napsal o holoubata třem známým chovatelům, Gazárkovi, Pajunčíkovi a Boleslavu Novotnému. Úspěšný kontakt na pana Novotného se ukázal jako rozhodující pro jeho celou chovatelskou budoucnost. První čtyři holoubata „stojí 300 .....za pár“ mu sice přivodila zrychlení tepu při placení (měl 900 v kapse a ta dramatická pomlka ...), ale byla poslední, která zde platil a byla základem dlouholeté, přátelské, všestranné spolupráce. Nejúspěšnější z holubů od pana Novotného se ukázaly posily z linie „Roosens“, holub **79-053-5305** mk a zejména „životní“ holub **81-249.941** mpstr. Z počátku si jej moc nepovažoval, ale když ho po stěhování z Úsova a stavbě nového holubníku, jako čerstvě přesazeného, nasadil na Oravitu a „941“ přiletěl domů první, bylo vše jinak. Vynikající chovný holub s 75% roosens krve měl v očích Michala jen jednu „vadu“, dával často hodně strakatý odchov. Teprve časem se ukázalo, jak významnou posilou pro kamarády byl odsun těchto holoubat z holubníku.

Srovnatelný význam na Michalův chov měla pouze spolupráce s panem Josefem Janálíkem z Kurovic a jeho posily z prochovaného, výkonného kmenu Fabry - Espt. Zvláště úspěchy v závodech podporovaly velkorysost pana Janálíka v posilování Michalova chovu. Na jeho rozpažené ruce na holubníku doprovázené slovy „...Michálku, vyber si co chceš...“ určitě nikdy nezapomene.

Udržování těchto dvou linií v příbuzenské plemenitbě ještě nebylo tou pravou cestou, holubi ztráceli bojovnost, ale teprve křížení přineslo to pravé chovatelské ovoce. Tyto dvě základní chovné linie jsou v posledních letech základem všech špičkových závodníků chovatelského tandemu Polášek a syn. Stačí namátkou vybrat **93-32-1268** - špičkový závodník na dlouhé tratě, 3. Eso MMDT Moravy 1997, 6. v Olymp. C 1998 ČR, 2. Eso MMDT Moravy 2000, vítěz závodu z Koblenze 98 ze 4.150 holubů atd. Nebo všestranný holub **94-32-4649**, který celkem nalétal 21.000 km v cenách a od roku 1997 po tři roky vítězil v OS Zlín v olymp. kategorii D. Holubička **92-32-6537** - vítězka Oostende v pásmu Střed MSS a dlouholetá opora holubníku na dlouhých tratích a také nesmíme zapomenout na vynikajícího „štrekaře“ **87-224.811**, který nalétal 25.500 km, získal 13. cenu z Bruselu, 14. cenu z Oostende (obě v konkurenci Moravy) a Oostende umístil 5 x z pěti nasazení. Všichni tito špičkoví závodníci a mnoho dalších jsou výsledkem úspěšného křížení linií Espt, Fabry, Roosens s převahou výborných výkonů na středních a dlouhých tratích.

Protože však ani Poláškoví nejsou imunní ke krásné holubářské nemoci, ke snění nad rodokmeny, vypravili se v roce 1992 do Belgie. Tam je zaujal chovatel Hilaire Verhellen z blízkosti Antverp a jeho chov založený na holubech Catrysse, Roosens a Espt. V roce následujícím se podařil první dovoz originálů a následovalo zakřížení do původních dlouhotraťových linií na holubníku. Že se záměr, posílit výkonnost povedl, dokládají svými výkony mladí závodníci z této „kuchyně“ **97-032-10090** - 5. Eso MMDT v pásmu MSS Střed, nebo **99-0266-236** - vítěz závodu Altfeld v pásmu MSS Střed ze 7.757 nasazených holubů.

Ani v tak úspěšném chovu dlouhotraťových holubů však není metodou trvalého vzestupu a konkurenceschopnosti zakonzervování stávajícího stavu, proto posilují stálou výměnou odchovů ze špičkových jedinců od stejně úspěšných, či úspěšnějších chovatelů. Jako výborná posila chovu se prosazuje holubička bří Uherkových 98-031-12108, dcera olympionika z Blackpoolu „10003“, v jehož krvi taktéž koluje krev Fabry, Espt, Roosens. Ve

voliéře se také najdou holubi po vynikajících závodnících tandemu Škovran L. + S. Dosud není odpovídající náhrada mezi tou spoustou importovaných holubů v posledních letech, která by se vyrovnala odolností a výkony na dlouhých tratích (zejména přes noc) starým osvědčeným liniím.

Znalci schopností jednotlivých linií a kmenů holubů (a který holubář není?) se jistě nebudou mýlit, když budou očekávat, že převaha úspěchů tohoto chovu bude na dlouhých tratích. Pro potvrzení tohoto předpokladu stačí jen pohled na pár čísel:

rok	Mistrovství OS Zlín	Mistrovství DT pásma Střed MSS
1995	2. místo	10. místo
1996	2. místo	7. místo
1997	5. místo	10. místo
1998	2. místo	9. místo
1999	2. místo	5. místo
2000	2. místo	2. místo
2001	2. místo	5. místo

Mimo tyto nesporně špičkové úspěchy týmu MVDr. Polášek a syn, dokládající všestrannost s mírným zaměřením na dlouhé tratě, je nutné zmínit senzační 2. místo v Královském mistrovství „Střední Moravy“ v roce 2000 a 3. místo v této soutěži v minulém roce.

Současná tendence směřující ke specializaci chovu na různé tratě, či vytvoření specializovaných týmů závodníků na jednom holubníku, podporovaná stavbou závodních plánů, kooperacemi, tvorbou pásem a z těchto podmínek vycházejícími soutěžemi, se nemohla vyhnout ani týmu Polášek a syn. I když Michalův ideál byl všestranný holub co „umí“ vše, potřeba posil zaměřených na krátké tratě zvítězila. Volba padla na holuby špičkové linie van Loon od Martina Wagnera z Altomünsteru. Pro toto rozhodnutí hovořily výsledky a geografické a klimatické podmínky podobné našim. Výsledky očekávají s mírným optimismem, protože dle jejich názoru se kvalitní rychlí holubi dají nakoupit a závody poměrně rychle vytřídí zrna od plev.

O závodní metodě a ošetřovatelských opatřeních bych pro bezprostřednost podávaných informací nechal hovořit přímo mladšího člena týmu Martina Poláška:

Závodní metodou je klasické vdovství se 40-ti vdovci, snažíme se mít přibližně 20 dvouletých a 20 starších. Výběr do tohoto týmu je tvrdý, všeobecně strašně narostly stavy holubů, ale kádr úspěšných závodníků je většinou velmi úzký. Každý holubník má svůj limit a je vždy na škodu výkonů jej překročit. Klasické vdovství jsme zvolili také z praktických důvodů, je jednodušší a pracovní vytížení otce a můj pobyt na škole v Brně nám neusnadňují situaci. Druhou cestou k výsledkům je oddělení s 20-ti staršími holubicemi na přirozené metodě, které testujeme na dlouhé tratě. Vzhledem k celkovému zaměření na vdovství a tomu přizpůsobenému odchovu mladých (převážně samečků) se ale potýkáme s tím, že z menšího množství prolítaných holubiček se obtížněji vybírají skutečně schopné závodnice.

Z počátku jsme zkoušeli vdovství různými metodami, nakonec jsme zůstali u této: mladé závodníky zapárujeme do vdovského oddělení už na podzim, podpoří to jejich dobrou pohodu a sebevědomí na jaře. Vdovské oddělení zapárujeme asi 14. února, párům necháme odchovat holoubata do věku asi 14 dní a pak holubice i s holoubaty přemístíme do holouběcího oddělení na slámu. Samce pak přesuneme na 10 dní do oddělení s voliérou. Během těchto 10-ti dní vdovské oddělení projde druhou totální očištěnou (první před sezónou). Holubice zatím dokrmí holoubata, samci jsou přemístěni zpět do vdovského a zhruba 18. dubna znovu párujeme. Po prvním závodě rozdělujeme vdovce asi na 10-ti denních vejcích. K tomu, aby se termíny daly dodržet a vdovství vůbec pořádně fungovalo, považujeme za nutné mít tým osvědčených vdov, dobrá vdova dělá výkon vdovce.

První čtyři závody vdovcům holubice neukazujeme, je však nutno říct, že v této době absolvují krátké nácviky, třeba i několik za den, aby vdovskou metodu pochopili a tréninky pak absolvují i během první půlky sezóny 1 x týdně. Důležitý je krátký trénink před dlouhou

tratí. Na první krátké a střední závody jdou všichni, až po prvním závodě nad 600 km (Koblenz) vyčleníme tým 15-ti, kteří už pak absolvují jen dlouhé tratě.

Krmení se u nás asi neodlišuje od běžné praxe, krmíme klasicky třífázovou metodou, dva dny dieta, v týdnu převedená na závodní směs (PAN 1 Versele Laga) a před závodem znovu dieta s loupanou rýží a loupaným ovsem. V týdnu také přidáváme extrudované krmivo od firmy Fitmin. Do vody po závodě glukózu (glukopur), elektrolyt a na krmení dva dny po závodě dáváme pивní kvasnice. Ostatní „vylepšení“ vody jako studený výluh česneku, čaje z kopřiv či jitrocelu a podobně nejsou pravidelné, je to otázka okamžitého nápadu a času. S vitamínovými koncentráty zacházíme velmi opatrně, někdy méně znamená více. Gryty používáme ve směsi různých kupovaných s přimícháním antuky, praného říčního písku a mletého vápence. Hlavně ve voliére ještě vylepšujeme jídelníček kolumbinem a drny ze zahrádky.

Při hlídání **zdravotního stavu** se snažíme co nejméně léčit tzv. „na slepo“, základem je pravidelná preventivní opatření proti trichomoniádě, tu považujeme za vstupní bránu pro infekci. Důkladné proléčení před sezónou a pak pravidelné kůry po třech týdnech (snaha je tak asi 14 dní před DT), to považujeme za nezbytné opatření. Ostatní se snažíme řešit spíš prevencí a hygienou (otec se škrabkou v ruce i konstatuje holuby). Důležité je větrání, okyselení vody jako prevence proti kokcidiím a různé bylinné produkty, česnek a čaje. Jedenkrát za sezónu, asi v půli června provedeme proléčení dýchacích cest anitibiotiky (Doxygal).

Za základní problém zdravotního stavu holubů považujeme virózy, to je největší zkouška současného holubářství a základem obrany je zde prevence vakcinací. Holoubata vakcinujeme poprvé při odstavu kombinovanou vakcínou Paramyxo x Herpes (Pharmavac), měsíc před nácvikem znovu a v prosinci po třetí spolu se starými holuby. Ve 2. – 3. měsíci jsou ještě holoubata vakcinována proti neštovicím a pak během dospívání 2 x Gallivakem proti Mykoplasmoze. Staří holubi absolvují mimo již zmíněné prosincové vakcinování Pharmavakem ještě 3 x Gallivak během ledna a na závěr na prvních vajíčkách vakcinaci proti Salmonelle. Holubi starší pěti let jsou už osvobozeni (mimo Gallivac). Asi to vypadá jako velmi náročný program, ale podle našeho názoru je vakcinace úspěšná jen v případě pravidelné a dlouhodobé aplikace.

Holoubat odstavujeme asi 90, z první líhne od vdovců a z voliéry a pak také od holubic na přirozené, kde taky máme různé krevní rezervy mezi napářenými samci. Absolvují celý program našich krátkých nácviků a závodů OS a na podzim jich zůstane 50, z toho tak asi 10 holubiček. Důležitější než umístění je výběr v ruce, „chov musí formovat chovatel“ a zdravotní stav. Holoubata, u kterých se objeví „rýma“ nebo náznak trichomoniády neléčíme, ale vyřazujeme. Ročáci dostanou příležitost na závodech asi 6 – 8 x, letí ze sedaček a není nutné, aby se pravidelně umisťovali, ale pak se musí vejít do dvacítky vybraných do vdovského oddělení. Při vlastním výběru je pak důležitá i linie (DT).

Na závěr návštěvy jsme ještě jednou prošli účelné, výborně větrané závodní holubníky a nafotili jsme pro vás to, co se pro úplnost dojmu musí vidět. Pak už jsem poděkoval MVDr. Michaelu Poláškoví a jeho synu Martinovi za ne zrovna běžnou přímost při objasňování tajů jejich „kuchyně“. a také za vás za všechny, pro které budou jejich výsledky a metody motivací. Osobně bych jim oběma popřál přerušeni té neuvěřitelně kvalitní a vyrovnané série druhých míst, získáním mistrovského titulu OS.

PS.: Mistry OS Zlín posledních let pana Oharka a Ing. Hlačíka s úsměvem ubezpečuji, že jim nepřeji nic špatného.

Ing. Jaroslav Novotný